

- عنوان پروژه: بررسی وضعیت موجود، تشریح استانداردهای کمی و کیفی و تحلیل اطلاعات در بانکهای ژن دام،

طیور و زنبورعسل

شماره مصوب پروژه: ۹۸۰۱۷۹-۰۱۰-۱۳-۱۳-۲۴

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژهها و طرحهای ملی و مشترک دارد):

- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: **علی جوانروح**

- نام و نام خانوادگی ناظران:

- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):

نام و نام خانوادگی همکاران: سعید اسماعیل خانیان، محمدحسین بنابازی، صابر جلوخانی نیارکی، حمیدرضا سیدآبادی، حسن بانه، نعمت الله اسدی

محل اجرا: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

- تاریخ شروع: ۱۳۹۸

- مدت اجرا: ۱ سال

- ناشر:

- شمارگان(تیراژ):

- تاریخ انتشار:

- این اثر در مورخ ۹۹/۶/۵ با شماره ۵۸۱۱۷ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی

کشاورزی به ثبت رسیده است.

- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنیها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

این گزارش با حمایت ستاد توسعه زیست فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و در راستای اجرای موافقت نامه علمی - تحقیقاتی به شماره ۱۱/۹۲۳۳۷ به تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۶ تهیه و ارائه شده است.

چکیده:

ایجاد بانک ژن یکی از موثرترین راههای حفاظت از گونه های دامی بخصوص گونه های در معرض خطر انقراض است. نگهداری مطلوب از ذخایر ژنتیکی دامی و حفظ تنوع ژنتیکی به عنوان سرمایه های ملی از مهمترین اهداف ایجاد بانک ژن است. جمع آوری نمونه های بیولوژیک گونه های مختلف، آماده سازی و نگهداری بلند مدت آن، ثبت ژنتیکی نژادها و استفاده از تکنیک های نوین برای حفظ، بقا و مدیریت گونه های دامی از جمله وظایف بانک ژن است. در این تحقیق با توجه به وظایف قانونی موسسه تحقیقات علوم دامی کشور بر اساس مواد قانونی ۱۰ و ۱۷ قانون نظام جامع دامپروری کشور در شنا سایی، پایش، ثبت و حفاظت از منابع و مواد ژنتیکی دام کشور، و وضعیت موجود ایستگاههای تحقیقاتی به عنوان بانک ژن (زنده و غیر زنده) بررسی شد. در مرحله بعد استانداردهای کمی و کیفی ورود و ذخیره سازی داده های مربوط به بانکهای ژن دامی برای شرایط *in vivo* و *in vitro* تهیه و تدوین گردید و در نهایت با توجه به شرایط موجود و اطلاعات بدست آمده از بانکهای ژن دامی کشور، تحلیل اطلاعات در این زمینه انجام و راهکارهای لازم برای بهبود مدیریت ذخائر ژنتیکی دامی ارائه شد. در مجموع تعداد ۸۱۷۰ نمونه زنده در ۲۴ بانک ژن زنده دامی نگهداری می شوند. این نمونه ها هر سال تجدید نسل شده و بخشی از نمونه ها به گله های مردمی واگذار می گردد. بیشترین تعداد نمونه ها با تعداد ۳۵۰۰ قطعه مربوط به طیور و کمترین تعداد با ۱۸ نفر مربوط به شتر دوکوهانه می باشد.

واژگان کلیدی: بانک ژن دامی، حفاظت در شرایط در دام زنده، حفاظت در شرایط آزمایشگاهی،

استانداردهای کمی و کیفی